

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Prijedlog

ZAKON O POŠTAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, prosinac 2008. godine

Zakon o poštama Bosne i Hercegovine

Pregled sadržaja

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Članak 1. Predmet zakona

Članak 2. Definicije

DIO DRUGI PRINCIPI POŠTANSKE POLITIKE

Članak 3. Principi

Članak 4. Obavljanje poštanskih usluga i korisnici

Članak 5. Domske sanduče

DIO TREĆI POŠTANSKE USLUGE

Članak 6. Univerzalne poštanske usluge

Članak 7. Rezervirane poštanske usluge

Članak 8. Financijske poštanske usluge

Članak 9. Kurirske poštanske usluge

Članak 10. Dopunske poštanske usluge

Članak 11. Ostale usluge

DIO ČETVRTI USTROJ POŠTANSKOG PROMETA

Članak 12. Operateri poštanskog prometa

Članak 13. Regulatorna Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine

Članak 14. Mjerodavnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ministarstva komunikacija i prometa

Članak 15. Međuoperatorski poštanski promet

Članak 16. Međuentitetski poštanski promet

Članak 17. Međunarodni poštanski promet

Članak 18. Principi za obračun troškova i refundacije

DIO PETI POŠTANSKE MARKE

Članak 19. Poštanske marke

DIO ŠESTI

TAJNOST POŠTANSKIH POŠILJKI

Članak 20. Tajnost

DIO SEDMI

ODGOVORNOST ZA PRIJENOS POŠTANSKIH POŠILJKI

Članak 21. Odgovornost

Članak 22. Prisilna izvršenja

DIO OSMI

NADZOR

Članak 23. Stručni i inspekcijski nadzor

Članak 24. Upravni nadzor

DIO DEVETI

KAZNENE ODREDBE

Članak 25. Novčene kazne i prekršaji

Članak 26. Oduzimanje licence

DIO DESETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27. Usklađivanje

Članak 28. Prijelazne odredbe

Članak 29. Stupanje na snagu

Na temelju članka IV 4 a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na _____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2009. godine i na sjednici _____ Doma naroda, održanoj _____ 2009. godine, usvojila je

ZAKON

O POŠTAMA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet zakona)

Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) utvrđuju se temeljna pitanja ustrojstva, funkcioniranja poštanskog prometa, određuju se poštanske usluge, uređuju prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih usluga i druga pitanja u svezi s poštanskom djelatnošću u Bosni i Hercegovini i poštanskog prometa s drugim zemljama.

Članak 2.

(Definicije)

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- a) "poštanske pošiljke" znače sve pismonosne pošiljke i uputnice u klasičnoj ili elektroničkoj formi i paketi na kojima je označena adresa ili koje su na drugi način označene tako da se na nesporan način može utvrditi tko je primatelj;
- b) "pismonosna pošiljka" znači svaku poštansku pošiljku koja sadrži neko saopćenje u pisanoj formi; korespodencija, računi za režije, drugi slični računi, financijska i druga izvješća, tiskane stvari, roba i drugi predmeti na svakoj vrsti fizičkog medija koje treba dostaviti naznačenom primatelju;
- c) "paketska pošiljka" znači poštanska pošiljka upakirana na propisan način, a koja sadrži robu i predmete;
- d) "preporučene pošiljke" znače pošiljke sa registriranim brojem prijema;
- e) "vrijednosne pošiljke" znače pošiljke sa registriranim brojem prijema koje su osigurane do visine vrijednosti označene od strane pošiljatelja;
- f) "pošiljke sa registriranim brojem prijema" znače pošiljke o kojima operater poštanskog prometa vodi posebnu evidenciju i izdaje potvrdu o prijemu;
- g) "izravna pošta" znači sve pošiljke koje sadrže promotivne i sve druge promičbene poruke tiskane u više istih primjeraka, koji se šalju na najmanje 30 različitih adresa. Računi, financijska i druga slična izvješća ne smatraju se izravnom poštom;
- h) "sekogram" znači poštansku pošiljku čija je sadržina prilagođena i namjenjena slijepim osobama;

- i) "sudsko pismo i pismo po upravnom i prekršajnom postupku" znače pismonosne pošiljke čiji je sadržaj sudsko pismeno i pismeno po upravnom i prekršajnom postupku, a čiji je pošiljatelj sud i tijelo državne uprave;
- j) "prijenos poštanskih pošiljki" znači faze prijema, prerade, prijevoza i uručenja poštanskih pošiljki od pošiljatelja do primatelja;
- k) "poštanske usluge" znače usluge prijenosa poštanskih pošiljki i sve druge usluge koje su navedene u nomenklaturi poštanskih usluga;
- l) "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje se konstantno pružaju i moraju biti dostupne na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, pod jednakim uvjetima za sve korisnike, unutar propisane kvalitete i po pristupačnim cijenama, sukladno ovom zakonu i drugim poštanskim propisima;
- m) "rezervirane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater;
- n) "nerezervirane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog prometa;
- o) "financijske poštanske usluge" znače domaće i međunarodne žiralne usluge, novčane doznake i čekovne usluge, kao i sve druge usluge čiji je predmet novac, a koje su definirane poštanskim propisima unutar propisa Svjetskog poštanskog saveza;
- p) "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodanom vrijednošću, koje davatelj poštanskih usluga obavlja na temelju posebitog zahtjeva pošiljatelja, a podrazumijevaju preuzimanje poštanske pošiljke na adresi pošiljatelja i uručenje na adresi primatelja;
- r) "posebite usluge" znače one usluge koje su definirane općim uvjetima i nomenklaturom poštanskog prometa;
- s) "javni poštanski operater" znači poduzeće koje je u većinskom vlasništvu entiteta i koje je u trenutku donošenja ovog zakona već registrirano za pružanje poštanskih usluga;
- t) "operateri poštanskog prometa" znače sve subjekte koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz oblasti poštanskog prometa;
- u) "poštanski operater" znači ustrojstvo koje je, sukladno ovom zakonu, ovlašteno za pružanje svih poštanskih usluga, osim rezerviranih;
- v) "javna poštanska mreža" znači poštansku mrežu koju čine poštanske mreže tri javna poštanska operatera;
- z) "domski sandučić" znači sredstvo poštanske mreže za uručenje poštanskih pošiljki;
- aa) "korisnik" znači svaku fizičku i pravnu osobu koja koristi poštanske usluge;
- bb) "pošiljatelj" znači svaku fizičku ili pravnu osobu koja šalje poštansku pošiljku;
- cc) "primatelj" znači svaku fizičku ili pravnu osobu kojoj je upućena poštanska pošiljka;
- dd) "korespodencija" znači prepiska između pošiljatelja i primatelja;
- ee) "poštarina" znači cijena koju plaća korisnik za izvršenje poštanskih usluga;
- ff) "uputnica" znači dokument koji služi kao temelj za isplatu novčanog iznosa primatelju;
- gg) "poštanski propisi" znače svaki propis koje je donijelo ovlašteno tijelo, a odnosi se na pružanje poštanskih usluga;
- hh) "licenca" znači dokument koji izdaje mjerodavno regulatorno tijelo kojem se odobrava obavljanje poštanskih usluga;

- ii) "nomenklatura poštanskih usluga" znači vrste poštanskih usluga, raspone masa poštanskih pošiljki, skale vrijednosti za vrijednosne pošiljke i određene poslove blagajničkih usluga, te način primjenjivanja cijena za pojedine usluge u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu;
- jj) "opći uvjeti za obavljanje poštanskih usluga" znače uvjete pod kojima operateri poštanskog prometa obavljaju poštanske usluge;
- kk) "posebiti uvjeti" znače uvjeti operatera poštanskog prometa usklađeni sa Zakonom, općim uvjetima za vršenje poštanskih usluga i međunarodnim standardima i javno su objavljeni;
- ll) "akti Svjetske poštanske unije" znače propise koje donose tijela Svjetske poštanske unije, a primjenjuju se u poštanskom prometu;
- mm) "međunarodni sporazumi" znače sporazume koje je potpisala i ratificirala Bosna i Hercegovina, a odnose se na poštanski promet;
- nn) "elektronički servisi" znače usluge koje obuhvataju prijem, prijenos i uručenje elektroničkim putem svih elektronički certificiranih poštanskih pošiljki;
- oo) "poštanska marka" znači svaku poštansku marku koju je javno izdao javni poštanski operater, uključujući i sve poštanske naljepnice i druga propisana poštanska obilježja koja služe kao dokaz plaćanja poštanske usluge.

DIO DRUGI - PRINCIPI POŠTANSKE POLITIKE

Članak 3.

(Principi)

(1) Svi subjekti koji u Bosni i Hercegovini pružaju poštanske usluge moraju uvažavati i sprovoditi slijedeće principe poštanske politike:

- a) poštanske usluge moraju biti dostupne svim korisnicima poštanskih usluga u Bosni i Hercegovini, pod jednakim uvjetima, bez bilo kakvog diskriminiranja;
- b) sloboda komunikacije putem pismonosnih i drugih poštanskih pošiljki mora biti zagarantirana svim fizičkim i pravnim osobama u Bosni i Hercegovini, bez bilo kakvih ograničenja;
- c) interes svih korisnika poštanskih usluga mora biti zaštićen raspoloživošću i kvalitetom tih usluga;
- d) tarife poštanskih usluga moraju biti nediskriminatorne i transparentne;
- e) pružanje poštanskih usluga mora biti organizirano na način koji ne dovodi u opasnost zdravlje i sigurnost ljudi i imovine;
- f) ustrojem poštanskog prometa mora se osigurati mogućnost primjene propisa koji se odnose na uvozno i izvozno carinjenje robe;
- g) sva tehnološka rješenja u poštanskom prometu moraju uvažavati principe ekonomičnosti, učinkovitosti i sigurnosti;
- h) tehnički standardi koji se odnose na razinu poštanskih usluga moraju se usklađivati sa međunarodnim standardima;
- i) cijene rezerviranih poštanskih usluga moraju biti jedinstvene na cijelom području Bosne i Hercegovine;
- j) konkurencija u poštanskom prometu podstječe se do razine kojom se ne ugrožava društvena funkcija univerzalnih poštanskih usluga;
- k) sustavi poštanske numeracije moraju osigurati identifikaciju države i operatera poštanskog prometa;

- l) međusobna suradnja javnih poštanskih operatera ne smije da bude monopolistički orijentirana i mora da se temelji na propisanoj kvaliteti, čistim ekonomskim odnosima u interesu korisnika poštanskih usluga;
- m) razvitak poštanskih usluga podstječe se odgovarajućim mjerama ekonomske politike i stalno usklađuje s potrebama korisnika, te tehnološkim, ekonomskim i društvenim prilikama;
- n) predstavljanje poštanskog sustava Bosne i Hercegovine u Svjetskom poštanskom savezu i drugim međunarodnim organizacijama mora osigurati potpunu ravnopravnost svih javnih poštanskih operatera Bosne i Hercegovine;
- o) zastupljenost operatera poštanskog prometa koji djeluju na području Bosne i Hercegovine u slobodnim međunarodnim asocijacijama ne smije se na bilo koji način ograničavati, a njihovo djelovanje ne smije da bude na štetu i protiv interesa ostalih operatera poštanskog prometa.

(2) Poštanske usluge vrše se sukladno uvjetima koji su utvrđeni ovim zakonom, zakonima entiteta, nomenklaturom usluga, općim i posebitim uvjetima za vršenje poštanskih usluga, aktima operatera poštanskog prometa, kao i na temelju međunarodnih konvencija ili ugovora koji reguliraju oblast poštanskog prometa, a koje je ratificirala, prihvatila, odobrila ili kojima je pristupila Bosna i Hercegovina.

Članak 4. **(Obavljanje poštanskih usluga i korisnici)**

- (1) U obavljanju poštanskih usluga i ostvarivanju međusobnih prava i obveza koje iz toga proizilaze operateri poštanskog prometa i korisnici poštanskih usluga pridržavaju se načela savjesnosti i poštenja.
- (2) Poštanske usluge obavljaju se na temelju Ugovora po pristupu i drugih ugovora.
- (3) Korisnici poštanskih usluga imaju pravo i obvezu odabrati onu vrstu usluge, koja odgovara prirodi, vrsti i značaju, odnosno stvarnoj vrijednosti pošiljke za korisnika.
- (4) Korisnici poštanskih usluga mogu poštanske usluge ostvariti preko punomoćnika sukladno općim propisima o punomoćju i aktima koji definiraju obavljanje poštanskih usluga.
- (5) Cijena za izvršenje poštanskih usluga – poštarina se plaća unaprijed, ako ugovorom između operatera poštanskog prometa i korisnika nije drugačije određeno.

Članak 5. **(Domsko sanduče)**

- (1) Domsko sanduče je sredstvo javne poštanske mreže za uručenje poštanskih pošiljki.

- (2) Investitor, vlasnik stambene zgrade, etažni vlasnik, vlasnik stambenog i poslovnog bloka ili obiteljskog doma dužan je na pogodnom mjestu u objektu, ili u dvorištu kod ulaza postaviti i održavati domsko sanduče za pismonosne pošiljke ili osigurati drugi adekvatan način za prijem pismonosnih pošiljki.

DIO TREĆI - POŠTANSKE USLUGE

Članak 6.

(Univerzalne poštanske usluge)

- (1) Univerzalne poštanske usluge su poštanske usluge koje se obvezno organiziraju na cijelome području Bosne i Hercegovine putem javne poštanske mreže i obuhvaćaju usluge prijema, prerade, prijevoza i uručenja u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu:
- a) pismonosnih pošiljki do 2 kg;
 - b) paketskih pošiljki do 20 kg;
 - c) poštanskih i brzozajvnih uputnica, u klasičnoj i elektroničkoj formi, te novčanih doznaka koje se dostavljaju na domu;
 - d) izravne pošte
 - e) posebitih usluga u svezi s pošiljkama iz tč. a, b i c ovog stavka;
 - f) sekograma do 7 kg.
- (2) Pod posebitim uslugama iz stavka 1 točke e) ovog članka se smatraju usluge prijema, prerade, prijevoza i uručenja preporučenih pošiljki, pošiljki s potvrđenim uručenjem, pošiljki s označenom vrijednosti, posebno žurnih pošiljki (EMS pošiljki), pošiljki s povratnicom, otkupnih pošiljki, pošiljki koje se uručuju osobno primatelju i pošiljki s plaćenim odgovorom (IBRS/CCRI), te consignent usluga i druge poštanske usluge kojima pošiljatelj zahtijeva posebit postupak i uvjete vezane za prijem, preradu, prijevoz i uručenje, a propisane su Nomenklaturom poštanskih usluga i Općim uvjetima za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga.
- (3) Maksimalne i minimalne dimenzije poštanskih pošiljki, obuhvaćene univerzalnim poštanskim uslugama, su dimenzije koje su utvrđene Univerzalnom poštanskom konvencijom, odnosno Konvencijom Svjetskog poštanskog saveza.
- (4) Univerzalne poštanske usluge osiguravaju se svakog radnog dana, najmanje pet dana u tjednu, osim pod uvjetima i prilikama koje su poštanskim propisima definirane kao izvanredne.
- (5) Univerzalne poštanske usluge u Bosni i Hercegovini, izuzev rezerviranih opisanih u članku 7. ovog Zakona, mogu obavljati svi operateri poštanskog prometa na temelju licenci.

Članak 7.

(Rezervirane poštanske usluge)

- (1) Unutar univerzalnih poštanskih usluga, rezervirane poštanske usluge u unutarnjem i međunarodnom prometu obuhvaćaju prijem i/ili prerade i/ili prijevoz i/ili uručenja:
 - a) pismonosnih pošiljki do 250 gr;
 - b) isplatu poštanskih i brzajavnih uputnica u klasičnoj i elektroničkoj formi i novčanih doznaka koje se isporučuju na domu;
 - c) javnih službenih glasila bez obzira na težinu;
 - d) paketskih pošiljki do 5 kg;
 - e) preporučenih i vrijednosnih pošiljki, bez obzira na težinu;
 - f) sudskih pisama, pisama u upravnom i prekršajnom postupku, bez obzira na težinu.
- (2) Pošiljke iz stavka (1) točka a) ovog članka se neće smatrati rezerviranim područjem ukoliko je cijena pojedinačne pošiljke minimalno dva i pol puta veća od najbržeg stupnja prijenosa za pismo osnovne težine prema cjeniku davatelja rezerviranih poštanskih usluga.
- (3) Pošiljke iz stavka (1) točka d) ovog članka se neće smatrati rezerviranim područjem ukoliko je cijena pojedinačne pošiljke minimalno dva i pol puta veća od najbržeg stupnja prijenosa za paket osnovne težine prema cjeniku davatelja rezerviranih poštanskih usluga.
- (4) Rezervirane poštanske usluge mogu pružati samo javni poštanski operateri.
- (5) Ukoliko se cijenama iz članka 3. stavak (1) točke i) ovog zakona ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojnih potreba javnih poštanskih operatera, onda entiteti osiguravaju subvencije javnim poštanskim operaterima čiji su vlasnici. Nije dozvoljeno subvencioniranje nerezerviranih i drugih poštanskih usluga iz sredstava rezerviranih poštanskih usluga.

Članak 8.

(Financijske poštanske usluge)

- (1) Javni poštanski operateri mogu putem jedinica svojih poštanskih mreža i drugih punktova univerzalnih poštanskih usluga pružati korisnicima i financijske poštanske usluge.
- (2) Financijskim poštanskim uslugama osiguravaju se različiti oblici žirnalnih doznaka te doznaka gotovine i čekova, koje upućuju fizičke i pravne osobe ili su takva novčana sredstva njima upućena.
- (3) Unutar svoje djelatnosti javni poštanski operateri mogu pružati i druge financijske usluge, kao što su: štedni ulogi građana, vezani depoziti, računi nerezidenata, trezorsko i blagajničko poslovanje, mjenjačko poslovanje, kreditiranje pučanstva, kartično poslovanje, žiro i tekući računi uplata, faktura za režije komunalnih i drugih javnih poduzeća i drugo.

- (4) Javni poštanski operater može osnovati posebnu financijsku organizaciju posredstvom koje će obavljati poslove iz ovoga članka, sukladno Zakonu i drugim propisima koji uređuju ovo područje.
- (5) Do uspostave odgovarajuće zakonske regulative i osnivanja financijske institucije od strane javnih poštanskih operatera, javni operateri poštanskog prometa financijske usluge mogu obavljati putem odgovarajućeg poslovnoga aranžmana s bankama, sukladno Zakonu i drugim propisima koji reguliraju financijske usluge unutar bankarskoga sektora.

Članak 9.

(Kurirske poštanske usluge)

Operateri poštanskog prometa mogu organizirati i pružanje kurirskih usluga iz članka 2. točka p) ovog zakona koje su liberalizirane, a za čije obavljanje je potrebno dobiti licencu.

Članak 10.

(Dopunske poštanske usluge)

Dopunske poštanske usluge su one usluge kojima pošiljatelj poslije predaje pošiljke, odnosno primatelj prije uručjenja pošiljke, zahtijeva određeni način prijenosa ili postupka sa pošiljkom, a obuhvaćene su nomenklaturom poštanskih usluga.

Članak 11.

(Ostale usluge)

- (1) Ostale usluge su usluge koje nisu obuhvaćene nomenklaturom poštanskih usluga, a za koje operateri poštanskog prometa procijene da je njihovo uvođenje neophodno radi proširenja asortimana i zadovoljenja potreba korisnika poštanskih usluga.
- (2) Javni poštanski operater može obavljati poslove posredovanja iz oblasti osiguranja koje obavljaju osiguravajuća društva, kao i posredovanja iz drugih oblika poslovnih aktivnosti.
- (3) Javni poštanski operateri mogu obavljati i poslove zastupanja.

DIO ČETVRTI - USTROJ POŠTANSKOGA PROMETA

Članak 12.

(Operateri poštanskoga prometa)

- (1) Poštanske usluge pružaju operateri poštanskog prometa.
- (2) Operater poštanskog prometa može da bude svaka pravna osoba koja ispunjava određene tehničke, kadrovske i druge uvjete, ukoliko za obavljanje poštanskih

usluga posjeduje ovlaštenje dobiveno od mjerodavnog tijela i ukoliko te usluge obavlja unutar svoje registrirane djelatnosti.

- a) javni poštanski operateri ovlašteni su za pružanje rezerviranih poštanskih usluga. Ovo ovlaštenje podrazumijeva istovremeno pravo na pružanje nerezerviranih i svih ostalih poštanskih usluga;
 - b) kapital javnog poštanskog operatera je u isključivome ili većinskome vlasništvu entiteta;
 - c) drugi operateri poštanskog prometa, izuzev javnih poštanskih operatera, ne mogu imati ovlasti za pružanje rezerviranih poštanskih usluga, već samo nerezerviranih i ostalih poštanskih usluga, svih ili samo pojedinih. Osnivaju se sukladno ovom zakonu, a mogu biti u privatnom vlasništvu;
 - d) operateri poštanskog prometa poštanske usluge obavljaju i putem elektroničkih servisa.
- (3) Operateri poštanskog prometa su dužni posjedovati licencu za rad.
 - (4) Operateri poštanskog prometa su dužni Regulatornoj agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine, redovito dostavljati svoja godišnja izvješća o poslovanju i druga izvješća i podatke u svezi sa njihovim poslovanjem.

Članak 13.

(Regulatorna agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine)

- (1) Regulatornu funkciju u oblasti poštanskog prometa, obavlja Regulatorna agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija), koja djeluje sukladno principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminiranja.
- (2) Agencija ima status pravne osobe.
- (3) Agencijom rukovodi Vijeće Agencije, koji čine tri člana na paritetnoj osnovi triju konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.
 - a) Članovi Vijeća Agencije, iz reda konstitutivnih naroda, imenuju se sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 7/03),
 - b) mandat članova Vijeća Agencije traje četiri godine, a predsjedatelj Vijeća Agencije mijenja se svakih osam mjeseci.
 - c) Vijeće Agencije donosi sve odluke konsenzusom;
 - d) Vijeće Agencije donosi akta Agencije kojima se definiiraju: unutarnji ustroj, mjerodavnost Vijeća i druga pitanja bitna za rad Agencije;
 - e) sjedište Agencije određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- (4) Mjerodavnosti Agencije:
 - a) ostvaruje kontakte iz oblasti poštanske regulative sa mjerodavnim institucijama u zemlji i inozemstvu;
 - b) izdaje i oduzima licence operaterima poštanskog prometa za obavljanje poštanskih usluga, sukladno odredbama ovog zakona i pravilnika o izdavanju licenci za obavljanje poštanskih usluga;
 - c) donosi regulatorne propise za funkcioniranje poštanskog prometa na teritoriju Bosne i Hercegovine, te propise kojima se definiiraju jedinstveni

opći uvjeti za vršenje poštanskih usluga i opći standardi univerzalnih poštanskih usluga;

- d) prati da li se operater poštanskog prometa pridržava uvjeta sadržanih u izdatim licencama, a u slučaju povrede tih uvjeta ili odredbi ovog zakona, poduzima mjere iz svoje mjerodavnosti;
 - e) prati poštivanje utvrđenih principa poštanske politike i inicira mjere za otklanjanje svih odstupanja od tih principa;
 - f) prati međunarodne poštanske propise i obavještava javne operatere i druge operatere poštanskog prometa o njihovom donošenju, izmjenama i dopunama;
 - g) vodi registar ugovora koje zaključuju javni poštanski operateri u Bosni i Hercegovini s operaterima poštanskog prometa drugih zemalja;
 - h) utvrđuje metodologiju i principe za obračun međuoperaterskih, tranzitnih i terminalnih troškova;
 - i) prati međunarodni obračun sukladno utvrđenim principima i propisima Svjetske poštanske unije i raspodjelu između operatera;
 - j) utvrđuje jedinstvenu tarifnu politiku za rezervirane usluge na području Bosne i Hercegovine;
 - k) utvrđuje maksimalne cijene pružanja poštanskih usluga osim rezerviranih;
 - l) utvrđuje visinu troškova za izdavanje licenci i visinu godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga, kao i rokove za izmirenje obveza plaćanja;
 - m) daje suglasnost na program izdavanja poštanskih maraka koje izdaju javni poštanski operateri;
 - n) daje mišljenje na iznos naknade za pokriće gubitaka javnih operatera poštanskog prometa;
 - o) uspostavlja i vodi registar izdanih licenci operaterima poštanskog prometa i javno objavljuje njihov popis;
 - p) daje suglasnost na opće uvjete davatelja poštanskih usluga

 - r) organizira simpozijume, stručne seminare i sl.;

 - s) vrši druge mjerodavnosti koje su joj povjerene ovim zakonom ili drugim aktima sukladno ovom zakonu;

 - t) daje suglasnost operaterima poštanskog prometa na metodologiju razdvajanja prihoda i troškova rezerviranih i nerezerviranih poštanskih usluga;
- (5) Za obavljanje poslova iz stavka (4) točke b), j), l) i r), Agencija traži suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa, uz prethodno pribavljeno mišljenje entitetskih ministarstava za točku b);
- (6) Radi izvršenja povjerenih poslova, Agencija upošljava potrebit broj stručnih i tehničkih osoba. Broj i strukturu potrebitog radnog osoblja utvrđuje Vijeće Agencije, a pri njihovom angažiranju osigurava zastupljenost konstitutivnih naroda prema posljednjem popisu pučanstva Bosne i Hercegovine iz 1991. godine, sukladno planu kadrova Agencije.
- (7) Troškovi Agencije podmiruju se iz prihoda od izdavanja licenci poštanskim operaterima, Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine i drugih prihoda Agencije.
- (8) Agencija poslije završetka svake poslovne godine objavljuje izvješće o svom radu, uključujući i financijsko izvješće i izvješće neovisnog revizora i dostavlja

ga na razmatranje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Članak 14.

(Mjerodavnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ministarstva komunikacija i prometa)

Za izvršenje poslova propisanih odredbama ovog članka mjerodavno je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine mjerodavno je za:
 - a) određivanje načina predavljanja javnih poštanskih operatera u Svjetskom poštanskom savezu;
 - b) utvrđivanje prijedloga izmjena i dopuna zakona iz oblasti poštanskog prometa Bosne i Hercegovine.

- (2) Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine mjerodavno je za:
 - a) definiranje temeljnih kriterija za davanje suglasnosti navedenih u članku 13. stavak (5);
 - b) propisivanje temeljnih uvjeta za osiguravanje dostupnosti poštanskih usluga na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;
 - c) donošenje općih uvjeta za vršenje poštanskih usluga, na prijedlog Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine;
 - d) predlaganje poštanske politike Bosne i Hercegovine i praćenje međunarodnih standarda u oblasti poštanskog sustava;
 - e) davanje suglasnosti na Statut Agencije;
 - f) predlaganje izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se regulira poštanski promet u Bosni i Hercegovini;
 - g) davanje suglasnosti Agenciji za rad operatera poštanskog prometa.

Članak 15.

(Međuoperatorski poštanski promet)

- (1) Svaki operater poštanskog prometa je obavezan da prijenos poštanskih pošiljki, koje primi od bilo kojeg drugog operatera poštanskog prometa na području Bosne i Hercegovine, tretira na potpuno jednak način, kao i prijenos poštanskih pošiljki koje mu je povjerila bilo koja fizička ili pravna osoba u Bosni i Hercegovini.
- (2) Operateri poštanskog prometa mogu zaključivati bilateralne i multilateralne sporazume uz suglasnost Agencije, a koji moraju biti sukladni principima poštanske politike utvrđenim ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Članak 16.

(Međuentitetski poštanski promet)

- (1) Prijenos poštanskih pošiljki, između entiteta, tretira se kao unutarnji poštanski promet i ne može se ograničavati administrativnim mjerama.
- (2) Operateri poštanskog prometa, uz suglasnost Agencije, usaglašavaju načine i pravce poštanske razmjene, uvažavajući principe ekonomičnosti, učinkovitosti i sigurnosti.

Članak 17.

(Međunarodni poštanski promet)

- (1) Obavljanje međunarodnih poštanskih usluga mora biti sukladan relevantnim odredbama Svjetskog poštanskog saveza i drugim sporazumima međunarodnih organizacija koji su obvezujući za Bosnu i Hercegovinu, utvrđenim pravcima prijevoza i zaključenim ugovorima između operatera poštanskog prometa u Bosni i Hercegovini s operaterima poštanskog prometa drugih poštanskih uprava.
- (2) Agencija je dužna, sukladno stavku (1) ovog članka i drugim relevantnim odredbama ovog zakona, putem poštanskih propisa, osigurati svim osobama u Bosni i Hercegovini nediskriminirajući, siguran i učinkovit pristup međunarodnim poštanskim uslugama i u svezi s tim pratiti izvršenje preuzetih obveza javnih i drugih poštanskih operatera.

Članak 18.

(Principi za obračun troškova i refundacije)

- (1) Javni poštanski operateri pokriće gubitaka, u slučaju kada cijene rezerviranih poštanskih usluga ne pokrivaju troškove istih i razvojne potrebe nadoknađuju se iz subvencija koje osiguravaju entiteti, sukladno utvrđenoj metodologiji.
- (2) Radi ostvarenja utvrđenih principa poštanske politike, javni poštanski operateri su dužni osigurati interni računovodstveni sustav iz kojeg će se vidjeti struktura prihoda i troškova rezerviranih i nerezerviranih univerzalnih usluga, te struktura i visina prihoda i troškova posebitih poštanskih usluga. Interni računovodstveni sustavi moraju osigurati lokaciju troškova svih poštanskih usluga, sukladno međunarodnim standardima.
- (3) Međusobne refundacije, na temelju međunarodnih i međuoperaterskih poštanskih usluga, moraju pokriti troškove odgovarajućih faza prijenosa poštanskih pošiljki i to:
 - a) refundacije na temelju međunarodnih poštanskih usluga, koje pripadaju javnom operateru poštanskog prometa, vrše se na temelju međunarodnog obračuna, a na temelju propisa Svjetskog poštanskog saveza;
 - b) refundacije koje pripadaju javnom operateru poštanskog prometa na temelju unutarnjeg međuoperaterskog poštanskog prometa reguliraju se na temelju metodologije i principa koje određuje Agencija.

DIO PETI - POŠTANSKE MARKE

Članak 19.

(Poštanske marke)

- (1) Poštanske marke izdaju javni poštanski operateri.
- (2) Poštanske marke moraju imati identifikaciju Bosne i Hercegovine, entiteta i identifikaciju poštanskog operatera.
- (3) Na markama javnih poštanskih operatera ne mogu biti: slike, znamenja, simboli ili neke druge oznake i sadržaj uvrjednog karaktera ili koji su u suprotnosti sa zakonskim propisima Bosne i Hercegovine.
- (4) Za svaku emisiju poštanskih maraka, javni poštanski operater dužan je pribaviti suglasnost Agencije.
- (5) Ukoliko Agencija utvrdi da marke koje se emitiraju sadrže elemente zabranjene stavkom (3) ovog članka, obustavit će ovu emisiju.

DIO ŠESTI – TAJNOST POŠTANSKIH POŠILJKI

Članak 20.

(Tajnost)

- (1) Poštanski operateri obvezni su osigurati tajnost poštanskih pošiljki. Poštanskom operateru zabranjeno je da: neovlašteno dozna sadržaj poštanske pošiljke, ili zadrži, prikrije ili neovlaštenoj osobi da poštanstu pošiljku, neovlaštenoj osobi saopći bilo kakve podatke koji su u svezi s poštanskom pošiljkom, ili neovlaštenoj osobi omogući ili pomogne u obavljanju neke od tih radnji. Zabrana se odnosi i na uposlenike poštanskog operatera i nakon prestanka rada kod poštanskog operatera.
- (2) Poštanski operater može otvoriti i pregledati sadržaj poštanske pošiljke, uz pristanak pošiljatelja ili primatelja.
- (3) Izuzetno od odredaba stavka (2) ovog članka, poštanski operater može otvoriti i pregledati poštanstu pošiljku bez pristanka pošiljatelja ili primatelja u slijedećim slučajevima:
 - a) kada je poštanstu pošiljku nemoguće uručiti primatelju niti vratiti pošiljatelju;
 - b) kada postoji opravdana sumnja da pošiljka sadrži predmete zabranjene za prijenos u poštanskim pošiljkama;
 - c) kada je poštansta pošiljka oštećena tako da je ugrožen njen sadržaj i
 - d) kada poštansta pošiljka u međunarodnom prometu podliježe carinskom pregledu i deviznom pregledu u smislu carinskog zakona i deviznih propisa.
- (4) Postupak otvaranja i pregleda sadržaja poštanskih pošiljki uređuje se Općim uvjetima za vršenje poštanskih usluga, koje donosi Ministarstvo prometa i komunikacija Bosne i Hercegovine, a koji su usklađeni s odgovarajućim međunarodnim propisima.

DIO SEDMI - ODGOVORNOST ZA PRIJENOS POŠTANSKIH POŠILJKI

Članak 21. (Odgovornost)

- (1) Operater poštanskog prometa dužan je da plati odgovarajuću odštetu pošiljatelju preporučene ili vrijednosne pismonosne pošiljke, paketa, uputnica i brzojava u slučaju njihovog gubitka, oštećenja ili kašnjenja, do kojih je došlo krivnjom, namjerom ili nehatom tog operatera poštanskog prometa.
- (2) Javni poštanski operater dužan je, ovisno od vrste poštanske pošiljke, pošiljke prenijeti i uručiti primatelju, u rokovima predviđenim Općim uvjetima za vršenje poštanskih usluga.
- (3) Poštanski operateri i davatelji poštanskih usluga dužni su pošiljatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi isplatiti naknadu za:
 - a) gubitak, potpuno oštećenje ili umanjenje sadržaja preporučene pošiljke i pošiljke sa potvrđenim uručenjem – petorostruki iznos plaćene poštarine;
 - b) gubitak, potpuno oštećenje ili umanjenje sadržaja paketa ili vrijednosnog pisma u iznosu najviše do označene vrijednosti paketa ili pisma, kao i naplaćenu poštarinu;
 - c) gubitak ili pogrešnu isplatu poštanske ili brzojavne uputnice u visini upućenog iznosa;
 - d) prekoračenje roka za prijenos i uručenje preporučene pošiljke sa potvrđenim uručenjem, paketa vrijednosnog pisma, poštanske i brzojavne uputnice – petorostruki iznos plaćene poštarine;
 - e) prekoračenje roka za prijenos i uručenje EMS pošiljke - petorostruki iznos plaćene poštarine.
- (4) Ako pošiljatelj ili ovlaštena osoba smatra da poštanska pošiljka nije uručena primatelju ili da mu je uručena sa zakašnjenjem, može poštanskom operateru podnijeti reklamaciju u roku od šest mjeseci od dana predaje pošiljke.
- (5) Reklamacija iz stavka (4.) ovog članka podnosi se operateru kome je pošiljka predana. Poštanski operater dužan je izjasniti se o osnovanosti reklamacije, u roku od 30 dana od dana njenog podnošenja. Ako pošiljatelj ili ovlaštena osoba ne podnese reklamaciju iz stavka (4.) ovog članka u predviđenom roku, gubi prava koja mu po odredbama ovog zakona pripadaju u slučaju gubitka pošiljke, odnosno prekoračenja roka prijenesa za uručenje pošiljke.
- (6) Ako se prilikom uručnja knjižene pošiljke primatelju ili ovalaštenoj osobi utvrdi da se njena masa slaže sa masom utvrđenom prilikom predaje pošiljke na prijenos i da na njenom spoljnom omotu ne postoji vidljivi znaci povrede ili oštećenja, kao i da su pečati i druga sredstva za povezivanje ili zatvaranje te pošiljke neoštećena, smatra se da je pošiljka ispravna u smislu odredaba ovog zakona. Primatelj ili ovlaštena osoba može poštanskom operateru izjaviti reklamaciju radi oštećenja ili umanjenja sadržine pošiljke, odmah prilikom uručnja ili najkasnije narednog radnog dana.
- (7) Potraživanje naknade štete i druga potraživanja iz ugovora o vršenju poštanskih usluga, korisnik poštanskih usluga ili ovlaštena osoba može ostvariti podnošenjem zahtjeva poštanskom operateru u pismenoj formi, na način predviđen općim uvjetima za vršenje poštanskih usluga.

- (8) Pošiljatelj poštanske pošiljke odgovoran je operateru poštanskog prometa za štetu koju poštanska pošiljka nanese osobama u službi operatera poštanskog prometa, opreme operatera poštanskog prometa ili ostalim poštanskim pošiljkama, pod uvjetom da se nastanak štete može pripisati u krivnju, namjeru ili nehat pošiljatelja.
- (9) U slučaju kada ne može da se utvrdi odgovornost iz stavka (1) ovog članka, javni poštanski operateri solidarno snose odgovornost za naknadu štete.
- (10) U Međunarodnom poštanskom prometu poštanski operater odgovara u granicama utvrđenim međunarodnim aktima.

Članak 22.

(Prisilna izvršenja)

Poštanske pošiljke koje ulaze u okvir univerzalnih usluga i koje se po tom osnovu nalaze kod operatera poštanskog prometa ne mogu biti predmet sudskog, administrativnog ili bilo kojeg drugog oblika prisilnog izvršenja, osim u slučajevima predviđenim posebitim zakonom.

DIO OSMI – NADZOR

Članak 23.

(Inspekcijski nadzor)

Inspekcijski poslovi vrše se sukladno odredbama entitetskih zakona, koji reguliraju oblast pošta, odnosno poštanskog prometa.

Članak 24.

(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona obavlja Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.

DIO DEVETI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 25.

(Novčane kazne i prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj operater poštanskog prometa i drugi subjekat poslovanja koji ima svojstvo pravne osobe:
 - a) ako u pružanju poštanskih usluga ne uvažava principe poštanske politike (članak 3. ovog zakona);

- b) ako obavlja poštanske usluge u suprotnosti sa odredbama članka 3. stavak (2), članka 4. stavak (2), čl. 6., 7., 9., 10., i 11. ovog zakona;
 - c) ako operater poštanskog prometa ne posjeduje licencu za rad (članak 12. stavak (3) ovog zakona);
 - d) ako ne izvrši prijenos poštanskih pošiljki na način utvrđen člankom 15. stavak (1) ovog zakona;
 - e) ako pri obavljanju međuentitetskog poštanskog prometa ne postupi sukladno članku 16. ovog zakona;
 - f) ako pri obavljanju međunarodnog poštanskog prometa ne postupi sukladno članku 17. ovog zakona;
 - g) ako javni poštanski operateri ne osigura interni računovodstveni sustav na način utvrđen člankom 18. stavak (2) ovog zakona;
 - h) ako izdaju poštanske marke u suprotnosti sa odredbama članka 19. ovog zakona;
 - i) ako postupi suprotno odredbama članka 20. ovog zakona;
 - j) ako ne postupi sukladno odredbama članka 21. ovog zakona;
 - k) ako se osobi ovlaštenoj za stručni nadzor na bilo koji način onemogućiti obavljanje pregleda (članak 23. ovog zakona);
 - l) ako ne obavi usklađivanje svoje registracije i ustroja na način utvrđen člankom 27. st. (2) i (3) ovog zakona
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se za prekršaj i odgovorne osobe operatera poštanskog prometa ili drugog subjekta poslovanja koji ima svojstvo pravne osobe, novčanom kaznom u iznosu od 1000 KM do 2000 KM.

Članak 26.

(Oduzimanje licence)

- (1) Istovremeno s izricanjem novčane kazne u slučaju ponavljanja prekršaja iz članka 25. stavak (1) ovog zakona, mjerodavni će sud operatoru poštanskog prometa oduzeti licencu na vremensko razdoblje od šest mjeseci.
- (2) Pod višestrukim ponavljanjem prekršaja podrazumijeva se prekršaj koji se tri puta ponovi u razdoblju od šest mjeseci.

DIO DESETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(Usklađivanje)

- (1) Postojeći javni poštanski operateri: Poduzeće za poštanski promet RS A.D. Banja Luka, JPBH Pošta d.o.o. Sarajevo i HP Mostar d.o.o. nastavljaju da pružaju univerzalne i ostale usluge sukladno odredbama ovog zakona i odredbama entitetskih zakona koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.
- (2) Javni poštanski operateri dužni su da usklade svoju registraciju i ustroj s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, a prema odluci koju će donijeti Vijeće ministara, na prijedlog Agencije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

- (3) Ostali poštanski operateri dužni su da usklade svoje poslovanje s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.
- (4) Do donošenja novih poštanskih propisa neophodnih za primjenu ovog zakona, a najduže tijekom 12 mjeseci poslije njegovog stupanja na snagu, primjenjivat će se poštanski propisi koji su na snazi u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 28.

(Prijelazne odredbe)

- (1) Svi poštanski propisi, sačinjeni na temelju ovog zakona objavljuju se u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljeni i u službenim glasilima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o poštama Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 33/05).
- (3) Do donošenja podzakonskih propisa na temelju ovog zakona primjenjivat će se podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

Članak 29.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu u roku od šest mjeseci od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljen i u službenim glasilima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PSBiH broj _____/09
_____2009.

Sarajevo

**Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH**

**Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH**

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA O POŠTAMA BOSNE I HERCEGOVINE

I USTAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u članku IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je u mjerodavnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, pored ostalog i donošenje zakona.

U članku III 1 h) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je da je u mjerodavnosti institucija Bosne i Hercegovine, pored ostalog i uspostava i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacija.

Člankom 10. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06 i 88/07)) utvrđeno je da je Ministarstvo komunikacija i prometa mjerodavno za reguliranje zajedničkih i međunarodnih komunikacionih uređaja, odnosno pripremu i izradu strateških dokumenata iz oblasti međunarodnih i međuentitetskih komunikacija, prometa i informacijskih tehnologija, što ovo Ministarstvo označava kao obrađivača ovog zakona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA O POŠTAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Primjenom Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05) uočeni su određeni nedostaci pojedinih odredaba, kao što su neprecizno i nejasno definiranje pojedinih pojmova sadržanih u Zakonu kao i korištenje pojmova za koje u Zakonu ne postoje definicije.

Razvitkom informacijsko-komunikacijskih tehnologija pojavila se i potreba uređenja primjene elektroničkog poslovanja u oblasti poštanskog prometa, odnosno pružanja poštanskih usluga, načina vođenja registra poduzeća za poštanski promet, čiji broj na bosanskohercegovačkom tržištu se trenutno i ne zna.

Isto tako, postoji potreba uređenje načina obavljanja poslova inspeksijskog i upravnog nadzora u ovoj oblasti i s tim u svezi proširenje odredaba koje se odnose na kaznene odredbe te usklađivanja sa aktima Svjetske poštanske unije, kao i sa Direktivom 2008/6EC, koja obrađuje razvitak tržišta poštanskih usluga i poboljšanje kvalitete usluga (glede usklađivanja mase težinske stope univerzalnih, odnosno rezerviranih poštanskih usluga sa aktima Svjetske poštanske unije (UPU), čija je članica i Bosna i Hercegovina, od 1993. godine).

Zaključkom sa 11. sjednici Povjerenstva za promet i komunikacije Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održane 12.11. 2007. godine, od Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je zatraženo da pripremi sveobuhvatan Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

I kako se utvrdilo da je potrebno izvršiti promjenu više od polovine članaka postojećeg Zakona, sukladno članku 46. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijam Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, 11/05) odlučilo se na izradu novog zakona, pod istim nazivom.

III - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

1. Principi poštanske politike

Ovim zakonom definiraju se temeljni principi poštanske politike kojima se poštanske usluge, koje pružaju svi subjekti u Bosni i Hercegovini, moraju konsekventno uvažavati i sprovoditi. Principima je zagarantirana dostupnost poštanskih usluga, nediskriminacija i transparentnost, zaštita zdravlja i sigurnost ljudi i imovine, usklađenost tehničkih standarda sa međunarodnim standardima, ravnopravnost sva tri javna poštanska operatera u predstavljanju Bosne i Hercegovine u Svjetskoj poštanskoj uniji i drugim međunarodnim organizacijama, kao i uvažavanja principa ekonomičnosti, učinkovitosti i sigurnosti.

Principima je zagarantirana sloboda komunikacije svim fizičkim i pravnim osobama i zaštićen je interes svih korisnika poštanskih usluga.

2. Poštanske usluge

U dijelu III definiraju se poštanske usluge prema definicijama Svjetske poštanske unije, a obuhvataju univerzalne poštanske usluge koje se obvezno organiziraju na cijelom području Bosne i Hercegovine, zatim rezervirane poštanske usluge unutar univerzalnih, potom kurirske koje su liberalizirane i za čije obavljanje je potrebno dobiti licencu, te dopunske usluge obuhvaćene nomenklaturom poštanskih usluga i ostale usluge koje nisu obuhvaćene nomenklaturom poštanskih usluga, a čije uvođenje je neophodno radi proširenja asortimana i zadovoljenja potreba korisnika poštanskih usluga.

3. Ustroj poštanskog prometa

U dijelu IV utvrđuje se ustroj poštanskog prometa i to mjerodavnost i podjela operativnih, regulatornih i nadzornih funkcija. Operateri poštanskog prometa pružaju poštanske usluge, odnosno obavljaju operativne poslove. Regulatornu funkciju u oblasti poštanskog prometa obavlja Regulatorna agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine, a nadzorne funkcije su u mjerodavnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.

Ustrojem poštanskog prometa uređeno je i obavljanje poštanskih usluga u međuoperatorskom i međuoperatorstvu poštanskom prometu, kao i principi za obračun troškova i refundacije.

4. Poštanske marke

Poštanske marke izdaju javni poštanski operateri i one moraju imati identifikaciju Bosne i Hercegovine, entiteta i identifikaciju poštanskog operatera, a za svaku

emisuju poštanskih maraka potrebna je suglasnost Regulatorne agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine.

5. Povjerljivost poštanskih pošiljki

Zakon je osigurao povjerljivost poštanskih pošiljki kao i zabranu neovlaštenog pregleda sadržaja poštanskih pošiljki.

6. Odgovornost za prijenos

Za prijenos poštanske pošiljke poštanski operater snosi odgovornost i dužan je platiti odgovarajuću odštetu u slučaju gubitka, oštećenja ili kašnjenja u isporuci.

U slučaju da se poštanskom pošiljkom nanese šteta osobama u službi i na opremi poštanskog operatera odgovoran je pošiljatelj poštanske pošiljke.

U međunarodnom poštanskom prometu poštanski operater odgovora u granicama utvrđenim međunarodnim aktima.

7. Prinudna izvršenja

Poštanske pošiljke, koje spadaju u kategoriju univerzalnih usluga i koje se nalaze kod operatera poštanskog prometa ne mogu biti predmet, administrativnog ili bilo kojeg drugog oblika prinudnog izvršenja, osim u posebitim slučajevima predviđenim drugim zakonom.

8. Nadzor

Nadzor je uređen odredbama koje definiraju stručni, inspekcijski i upravni nadzor.

Stručni nadzor obavljaju ovlaštene osobe mjerodavnih tijela uprava entiteta i Brčko Distrikta.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine obavlja upravni nadzor nad sprovedbom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona.

9. Prekršajne odredbe

Kaznenim odredbama definirani su prekršaji i visina novčanih kazni za nastale prekršaje, kao i oduzimanje licence operateru poštanskog prometa u slučaju višestrukog ponavljanja prekršaja u razdoblju od šest mjeseci.

IV USKLAĐENOST PROPISA SA EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prijedlog zakona o poštama Bosne i Hercegovine usklađen je sa Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije 2008/6/EC, koja predstavlja dopunu Direktive 97/67EC, odnosno Direktive 2002/39/EC, a koja se odnosi na razvitak unutarnjeg tržišta, kada su u pitanju poštanske usluge i poboljšanju kvalitete usluga, osim u dijelu koji se odnosi na rezervirane poštanske usluge unutar kojih se podrazumijevaju pismonosne pošiljke do 250 gr, a ne do 100 gr, odnosno 50, kako je to navedeno Direktivom.

V PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine uređen je ustroj poštanskog prometa kojom su jasno definirane mjerodavnosti glede nadzornih, regulatornih i operativnih funkcija, odnosno mjerodavnosti Vijeća ministara i Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Regulatorne agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine, te tri javna poštanska operatera.

Osiguranje poštivanja propisa definirano je, osim mjerodavnostima pomenutih tijela i stručnim, inspekcijskim i upravnim nadzorom inspekcijskih službi mjerodavnih tijela uprava entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine koje vrši upravni nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona.

VI FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBITA ZA PROVEDBU ZAKONA

Financijska sredstva ostaju u granicama potreba iz prethodnog zakonskog rješenja, a odnose se na troškove Regulatorne agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine, koji se dijelom podmiruju iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

VII KONZULTACIJE

Nacrt zakona o poštanskom prometu Bosne i Hercegovine pripremila je Radna skupina koju je imenovao ministar komunikacija i prometa i u čijem sastavu su tri člana iz Ministarstva komunikacija i prometa, tri člana iz Vijeća regulatorne agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine BiH i po dva predstavnika iz mjerodavnih entitetskih ministarstava.

Sarajevo, prosinac 2008. godine